



**Ons kenmerk:** ACM/DE/2013/204368

**Zaaknummer:** 13.0795.52

**Besluit van de Autoriteit Consument en Markt tot vaststelling van de korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering, de kwaliteitsterm en van het rekenvolume van elke tariefdrager waarvoor een tarief wordt vastgesteld ingevolge artikel 41a, eerste lid, van de Elektriciteitswet 1998 voor de periode van 1 januari 2014 tot en met 31 december 2016 voor Liander N.V.**

Muzenstraat 41 | 2511 WB Den Haag  
Postbus 16326 | 2500 BH Den Haag

T 070 722 20 00 | F 070 722 23 55  
info@acm.nl | www.acm.nl | www.consuwijzer.nl



## 1. Inleiding en leeswijzer

1. Met dit besluit geeft de Autoriteit Consument en Markt (hierna tevens: ACM) uitvoering aan artikel 41a, eerste lid, van de Elektriciteitswet 1998 (hierna tevens: E-wet). Op grond hiervan moet ACM voor iedere netbeheerder afzonderlijk de korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering (hierna: x-factor), de kwaliteitsterm (hierna: q-factor) en het rekvolume van elke tariefdrager waarvoor een tarief wordt vastgesteld (hierna: rekvolumina) vaststellen.
2. ACM stelt dit besluit vast voor de periode van 1 januari 2014 tot en met 31 december 2016 (hierna: zesde reguleringsperiode). Dit besluit stelt de x-factor, kwaliteitsterm en rekvolumina vast voor de netbeheerder Liander N.V.
3. Dit besluit bestaat uit een aantal hoofdstukken. Hoofdstukken 2 en 3 bevatten de procedure van totstandkoming en het wettelijk kader van dit besluit. In hoofdstuk 4 staat het dictum verwoord.
4. ACM heeft twee bijlagen toegevoegd aan het besluit. Bijlage 1 bevat een overzicht van de gehanteerde gegevens (op hoofdlijnen) om te komen tot vaststelling van de x- en q-factor. Bijlage 2 bevat de rekvolumina die ACM met dit besluit vaststelt. ACM verwijst naar de internetpagina van ACM, [www.acm.nl](http://www.acm.nl), voor de volledige berekeningswijze van de x-factor, de q-factor en de rekvolumina.

## 2. Procedure van totstandkoming van dit besluit

5. Voorafgaand aan dit besluit heeft ACM, bij besluit van 26 september 2013 met kenmerk 103999/536, de methoden vastgesteld, als bedoeld in artikel 41, eerste lid, van de E-wet. De in dit besluit opgenomen x-factor, q-factor en de rekvolumina zijn met toepassing van deze methoden berekend.
6. De financiële gegevens die de basis vormen voor de berekening van x-factor worden in belangrijke mate ontleend aan de productiviteitsdata die de netbeheerders desgevraagd aan ACM hebben aangeleverd. ACM heeft de meest recente productiviteitsdata ontvangen in de periode april - juni 2013.



7. De gehanteerde gegevens en de berekening van de x-factor, de q-factor (zie Bijlage 1) en de rekenvolumina (zie Bijlage 2) zijn gefaseerd op 2 augustus, 5 september, 11 september, 17 september en 18 september 2013 voor een feitelijke controle aan de netbeheerders voorgelegd. ACM heeft reacties ontvangen van Endinet B.V., Enexis B.V., Liander N.V., N.V. RENDO, Stedin Netbeheer B.V en Westland Infra Netbeheer B.V. Mede naar aanleiding van de reacties heeft ACM de berekeningen aangepast en de definitieve x-factor, q-factor en rekenvolumina voor iedere netbeheerder bepaald.
8. De gevolgde procedure bij dit besluit betreft niet de uniforme openbare voorbereidingsprocedure als bedoeld in afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht. Tegen dit besluit staat derhalve bezwaar open.

### 3. Wettelijke kader

9. De wetgever heeft ACM belast met de taak een reguleringsystematiek vast te stellen waarmee de doelmatigheid van de bedrijfsvoering en de meest doelmatige kwaliteit van het transport worden bevorderd. Jaarlijks stelt ACM in tarievenbesluiten de maximumtarieven vast die iedere netbeheerder in rekening mag brengen voor de uitvoering van de taken genoemd in artikel 16, eerste lid, van de E-wet. ACM vindt het belangrijk om inzichtelijk te maken hoe deze transporttarieven samenhangen met het onderhavige besluit en met de methode tot vaststelling van de x-factor, de q-factor en de rekenvolumina voor de regionale netbeheerders elektriciteit<sup>1</sup> (hierna: methodebesluit). ACM hecht hier aan omdat deze begrippen, en de daarbij behorende besluiten van ACM, onlosmakelijk met elkaar zijn verbonden.
10. De methoden tot vaststelling van de x-factor, de q-factor en van de rekenvolumina voor de regionale netbeheerders elektriciteit zijn vastgelegd in een separaat methodebesluit. Voor de zesde reguleringsperiode heeft ACM deze drie (rekenkundige) methoden vastgelegd in het besluit van 26 september 2013 met kenmerk 103999/536. De

---

<sup>1</sup> ACM stelt dit besluit vast voor de periode van 1 januari 2014 tot en met 31 december 2016.

Dit besluit is van toepassing op de netbeheerders die elektriciteit distribueren over transportnetten met een fijnmazig, regionaal karakter. Voor de netbeheerder van het landelijk net stelt ACM separaat de methode van regulering vast.



wettelijke grondslag hiervoor is artikel 41, eerste, derde, vierde en vijfde lid, van de E-wet:

*“1. De Autoriteit Consument en Markt stelt na overleg met de gezamenlijke netbeheerders en met representatieve organisaties van partijen op de elektriciteitsmarkt, met inachtneming van het belang dat door middel van marktwerking ten behoeve van afnemers de doelmatigheid van de bedrijfsvoering en de meest doelmatige kwaliteit van het transport worden bevorderd, voor netbeheerders, met uitzondering van de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet, de methode tot vaststelling van de korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering, van de kwaliteitsterm en van het rekenvolume van elke tariefdrager waarvoor een tarief wordt vastgesteld, vast. Het besluit tot vaststelling van de methode geldt voor een periode van ten minste drie en ten hoogste vijf jaar.*

*3. De korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering heeft onder meer ten doel te bereiken dat de netbeheerder in ieder geval geen rendement kan behalen dat hoger is dan in het economisch verkeer gebruikelijk en dat de gelijkwaardigheid in de doelmatigheid van netbeheerders wordt bevorderd.*

*4. De kwaliteitsterm geeft de aanpassing van de tarieven in verband met de geleverde kwaliteit aan en heeft ten doel netbeheerders te stimuleren om de kwaliteit van hun transportdienst te optimaliseren.*

*5. De rekenvolumina die een netbeheerder gebruikt bij het voorstel, bedoeld in artikel 41b, zijn gebaseerd op daadwerkelijk gefactureerde volumina in eerdere jaren, of worden door de Autoriteit Consument en Markt geschat indien deze betrekking hebben op nieuwe tarieven.”*

11. ACM stelt ten behoeve van het jaarlijkse tarievenvoorstel van de netbeheerders periodiek – voor iedere reguleringsperiode – de x-factor, de q-factor en de rekenvolumina voor iedere netbeheerder vast. ACM stelt met dit besluit de hoogte van de x-factor, de q-factor en de rekenvolumina vast door de methoden uit het methodebesluit toe te passen. De wettelijke grondslag voor onderhavig besluit is artikel 41a, eerste lid, van de E-wet:

*“1. Ten behoeve van het voorstel, bedoeld in artikel 41b, stelt de Autoriteit Consument en Markt voor iedere netbeheerder afzonderlijk voor dezelfde periode als waarvoor het besluit geldt op grond van artikel 41, eerste lid, vast:*

- a. de korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering,*
- b. de kwaliteitsterm, en*



c. *het rekenvolume van elke tariefdrager waarvoor een tarief wordt vastgesteld.*”

12. Iedere netbeheerder zendt jaarlijks aan ACM een voorstel voor de tarieven die zij ten hoogste zal berekenen voor de uitvoering van de taken genoemd in artikel 16, eerste lid, met uitzondering van onderdeel p, van de E-wet. Daarbij nemen de netbeheerders de bij onderhavig besluit door ACM vastgestelde x-factor, q-factor en rekenvolumina in acht. De wettelijke grondslag hiervoor is artikel 41b, eerste lid, van de E-wet:

*“1. Iedere netbeheerder zendt jaarlijks voor 1 oktober aan de Autoriteit Consument en Markt een voorstel voor de tarieven die deze netbeheerder ten hoogste zal berekenen voor de uitvoering van de taken genoemd in artikel 16, eerste lid, met uitzondering van onderdeel p, met inachtneming van:*

- a. *het uitgangspunt dat de kosten worden toegerekend aan de tariefdragers betreffende de diensten die deze kosten veroorzaken,*
- b. *de tariefstructuren vastgesteld op grond van artikel 36 of 37,*
- c. *het bepaalde bij of krachtens artikel 41a,*
- d. *de formule*

$$TI_t = \left( 1 + \frac{cpi - x + q}{100} \right) TI_{t-1},$$

waarbij

$TI_t$  = de totale inkomsten uit de tarieven in het jaar  $t$ , te weten de som van de vermenigvuldiging van elk tarief in jaar  $t$  en het op basis van artikel 41a, eerste lid, onderdeel c, vastgestelde rekenvolume van elke tariefdrager waarvoor een tarief wordt vastgesteld;

$TI_{t-1}$  = de totale inkomsten uit de tarieven in het jaar voorafgaande aan het jaar  $t$ , te weten de som van de vermenigvuldiging van elk tarief in jaar  $t-1$  en het op basis van artikel 41a, eerste lid, onderdeel c, vastgestelde rekenvolume van elke tariefdrager waarvoor een tarief wordt vastgesteld;

$cpi$  = de relatieve wijziging van de consumentenprijsindex (alle huishoudens), berekend uit het quotiënt van deze prijsindex, gepubliceerd in de vierde maand voorafgaande aan het jaar  $t$ , en van deze prijsindex, gepubliceerd in de zestiende maand voorafgaande aan het jaar  $t$ , zoals deze maandelijks wordt vastgesteld door het Centraal Bureau voor de Statistiek;

$x$  = de korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering;

$q$  = de kwaliteitsterm, die de aanpassing van de tarieven in verband met de geleverde kwaliteit aangeeft;



*e. de gemaakte kosten voor investeringen, bedoeld in artikel 20d of 20e, tweede of derde lid, voor zover de kosten doelmatig zijn;*

*f. [dit onderdeel is nog niet in werking getreden;]*

*g. het totaal van de gemaakte kosten voor een verwerving van een bestaand net waarvoor nog niet eerder een netbeheerder was aangewezen door of met instemming van Onze Minister en voor de investeringen tot aanpassing van dat verworven net waardoor aan de bij of krachtens deze wet daaraan gestelde eisen wordt voldaan, voor zover deze kosten doelmatig zijn.”*

13. ACM stelt jaarlijks de tarieven vast die de netbeheerder ten hoogste zal berekenen voor de uitvoering van zijn taken genoemd in artikel 16, eerste lid, van de E-wet (hierna: tarievenbesluit).<sup>2</sup> Dit tarievenbesluit bevat de tarieven die afnemers van elektriciteit ten hoogste moeten betalen.

---

<sup>2</sup> Artikel 41c, eerste lid, van de E-wet.



#### 4. Dictum

14. De Autoriteit Consument en Markt stelt de korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering als bedoeld in artikel 41a, eerste lid, aanhef en onderdeel a van de Elektriciteitswet 1998 voor de periode van 1 januari 2014 tot en met 31 december 2016 voor Liander N.V. vast op 4,59 per jaar.
15. De Autoriteit Consument en Markt stelt de kwaliteitsterm als bedoeld in artikel 41a, eerste lid, aanhef en onderdeel b van de Elektriciteitswet 1998 voor de periode van 1 januari 2014 tot en met 31 december 2016 voor Liander N.V. vast op -0,18 per jaar.
16. De Autoriteit Consument en Markt stelt het rekenvolume als bedoeld in artikel 41a, eerste lid, aanhef en onderdeel c van de Elektriciteitswet 1998 voor de periode van 1 januari 2014 tot en met 31 december 2016 voor Liander N.V. vast overeenkomstig Bijlage 2 bij dit besluit.
17. Van dit besluit wordt mededeling gedaan in de Staatscourant. Voorts wordt dit besluit gepubliceerd op de internetpagina van de Autoriteit Consument en Markt ([www.acm.nl](http://www.acm.nl)).

Den Haag,

30 september 2013

Autoriteit Consument en Markt,  
namens deze,

w.g.

drs. F.E. Koel  
Teammanager Directie Energie

*Tegen dit besluit kan degene, wiens belang bij dit besluit is betrokken, binnen zes weken na de dag van bekendmaking van dit besluit een gemotiveerd bezwaarschrift indienen bij de Autoriteit Consument en Markt, Directie Juridische Zaken, Postbus 16326, 2500 BH Den Haag. In het bezwaarschrift kan een belanghebbende op basis van artikel 7:1a, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht de Autoriteit Consument en Markt verzoeken in te stemmen met rechtstreeks beroep bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven.*

7/7

## Bijlage 1

Deze tabel bevat een overzicht van de gehanteerde gegevens (op hoofdlijnen) om te komen tot vaststelling van de x- en q-factor voor regionale netbeheerders elektriciteit.

Resultaten x-factor en q-factor elektriciteit	Eenheid	Sector	Cogas	DNWB	Endinet	Enexis	Liander	REDO	Stedin	Westland	
<b>Gegevens berekening x-factor</b>											
Begininkomsten (na aanpassing naar efficiënte kosten 2013)			2.707.010.807	16.195.488	70.587.107	32.848.889	900.367.018	967.830.840	11.054.560	660.884.143	47.242.761
Begininkomstenniveau voor berekening x-factor (excl. Inkoop Transport)			2.325.577.822	12.881.489	61.176.016	25.772.424	754.314.952	845.358.114	8.989.889	577.132.085	39.952.854
Eindinkomsten 2016 voor berekening x-factor (excl. Inkoop Transport)			2.141.100.413	11.726.260	56.356.994	23.321.994	690.300.501	781.123.035	8.172.974	533.490.118	36.608.537
X-factor				5,08	4,69	5,27	4,91	4,59	5,12	4,58	4,87
<b>Gegevens berekening totale inkomsten</b>											
Begininkomsten 2013 voor toepassing x-factor	EUR, pp 2013		2.707.010.807	16.195.488	70.587.107	32.848.889	900.367.018	967.830.840	11.054.560	660.884.143	47.242.761
Q-factor				2,10	0,02	0,99	0,04	-0,18	1,26	0,10	0,02
Overige parameters	Eenheid	Sector	Cogas	DNWB	Endinet	Enexis	Liander	REDO	Stedin	Westland	
WACC 2014-2016	%		3,6%								
<b>Samengestelde Output (SO)</b>											
SO	#		2.969.899.171	17.669.690	77.849.312	36.617.095	1.001.670.867	1.054.335.947	11.245.074	717.877.448	52.633.737
Aandeel SO	%		100,0%	0,6%	2,6%	1,2%	33,7%	35,5%	0,4%	24,2%	1,8%
<b>Productiviteitsverandering</b>											
				PV 2005	PV 2006	PV 2007	PV 2008	PV 2009	PV 2010	PV 2011	PV 2012
Jaarlijkse productiviteitsverandering (2005-2012)	%			4,783%	1,730%	-0,182%	-1,701%	-4,368%	7,413%	-0,109%	-2,455%
Langjarige productiviteitsverandering NE6R	%		0,574%								
Voorcalculatorische inschatting inkoopkosten transport	Eenheid	Sector	Cogas	DNWB	Endinet	Enexis	Liander	REDO	Stedin	Westland	
<b>Inschatting inkoopkosten transport (i.h.k.v. nacalculatie)</b>											
<i>Gebaseerd op gemiddelde inkoopkosten transport, in efficiëntieniveau 2013</i>											
Inschatting inkoopkosten transport 2014 - 2016	EUR, pp 2013		381.432.985	3.313.999	9.411.091	7.076.465	146.052.066	122.472.726	2.064.672	83.752.059	7.289.907
<b>Volumeniveau waar bovenstaande inschatting op is gebaseerd</b>											
SO Transportdienst op basis van Rekenvolumes 2014-2016	#		2.478.217.076	15.806.846	62.343.396	31.433.584	838.162.851	871.395.539	9.638.645	613.956.977	35.479.240



